

Nicci French

# De rode kamer

Vertaald door  
Molly van Gelder en  
Eelco Vijzelaar

Ambo | Anthos  
Amsterdam

Pas op voor prachtige dagen. Het gaat soms fout op prachtige dagen. Misschien komt het doordat je onvoorzichtig wordt als het goed met je gaat. Pas op voor het koesteren van een plan. Je bent op dat plan gericht en juist dan gebeuren er dingen net buiten je gezichtsveld.

Ik heb mijn professor ooit geholpen bij een onderzoek naar ongelukken. Een team van ons sprak met mensen die overreden waren, in machines bekneld geraakt, onder auto's uit getrokken. Ze hadden branden meegemaakt, ze waren van trappen getuimeld en van ladders gevallen. Touwen waren gebroken, kabels geknapt, vloeren ingezakt, muren omgevallen, plafonds ingestort. Je kunt door elk willekeurig ding op de wereld dwarsgezet worden. Krijg je het niet op je hoofd, dan glijd je er wel over uit of je snijdt je eraan, je verslikt je erin of je probeert je er tevergeefs aan vast te grijpen. En als die dingen in handen van mensen komen, tja, dat is weer een heel ander verhaal.

Het onderzoek stelde ons natuurlijk voor problemen. Sommige slachtoffers konden niet geïnterviewd worden omdat ze dood waren. Zouden die een ander verhaal verteld hebben? Op het moment dat de gondel losschoot en de glazenwassers twintig verdiepingen naar beneden stortten, met hun spons nog in de hand, dachten ze toen iets anders behalve: godverdomme? Wat de anderen betreft: er waren mensen bij die ten tijde van hun on-

geluk vermoeid, vrolijk, depressief, dronken, stoned, onhandig, ongetraind of afgeleid waren, of ze waren slechts het slachtoffer van ondeugdelijke apparatuur of hadden wat wij helaas alleen maar als domme pech kunnen bestempelen. Maar allemaal hadden ze één ding gemeen: ze waren elders met hun gedachten. En dat is nou juist de definitie van een ongeluk. Het is een inbreuk op je gedachten van dat moment, als een overvaller in een stille straat.

De afronding van ons onderzoek was makkelijk en moeilijk tegelijk. Makkelijk omdat de meeste conclusies voor de hand lagen. Zoals op het flesje staat: dit medicijn kan het reactievermogen beïnvloeden. Haal niet de veiligheidspal van de persmachine, ook al lijkt die in de weg te zitten, en vraag niet aan een vijftienjarige met een vakantiebaantje van een week om die te bedienen. Kijk bij het oversteken naar beide kanten.

Maar ook dat laatste leverde problemen op. We probeerden de dingen die mensen niet direct te binnen schoten, naar boven te brengen. Het lastige daarvan is natuurlijk dat niemand zijn hele gedachteleven naar boven kan brengen. Als je één bron van gevaar onder ogen ziet, krijgt iets anders de kans om je stiekem van achteren te besluipen. Als je naar links kijkt, word je juist van rechts gepakt.

Misschien zouden de doden ons dat verteld hebben. En misschien willen we niet alle ongelukken kwijt. Telkens wanneer ik verliefd werd, was dat nooit op degene die ik aardig moest vinden, de leuke vent aan wie mijn vrienden me wilden koppelen. Niet dat het zo'n foute man was, maar het was meestal niet de ware. Ik heb eens een heerlijke zomer gehad met iemand die ik tegenkwam omdat hij een vriend van een vriend was, die mijn beste vriendin kwam helpen verhuizen, omdat die andere vriend die eerst had zullen komen helpen, plotseling moest voetballen omdat iemand anders z'n been had gebroken.

Ik weet er alles van. Maar met weten schiet je niets op. Je hebt

er alleen achteraf wat aan, om de dingen te begrijpen. En zelfs dan niet altijd. Maar het is gebeurd. Dat staat vast. En het kon gebeuren, denk ik, omdat ik de andere kant uit keek.

Het was een late middag in mei en het was een prachtige dag. Er werd op mijn kamerdeur geklopt en voordat ik 'binnen' kon zeggen, ging hij open en verscheen het glimlachende gezicht van Francis. 'Je vergadering gaat niet door,' zei hij.

'Weet ik,' zei ik.

'Dus je bent vrij.'

'Nou ja...' begon ik. In de Welbeckkliniek was het levensgevaarlijk om toe te geven dat je vrij was. Je kreeg dan dingen te doen, waar je meerderen meestal niet mee opgezadeld wilden worden.

'Kun je een beoordeling voor me doen?' vroeg Francis snel.

'Tja...'

Zijn glimlach werd breder. 'Ik bedoel natuurlijk eigenlijk: "Je moet een beoordeling voor me doen"', maar ik zeg dat op een onderwets indirecte manier, bij wijze van beleefdheid.'

Een van de nadelen van het werken in een therapeutische omgeving was dat je ondergeschikt was aan mensen als Francis Hersh, die ten eerste geen goedemorgen kon zeggen zonder dat tussen aanhalingstekens te zetten en er meteen een analyse aan te verbinden, en ten tweede... ach, breek me de bek niet open. Als het over Francis ging, kwam ik na ten tweede bij ten derde tot aan ten tiende, en dan was ik nog niet klaar.

'Waar gaat het over?'

'Politiezaak. Ze hebben iemand schreeuwend op straat aange troffen of zoiets. Ging je al naar huis?'

'Ja.'

'Prima. Dan kan je onderweg even langs wippen bij het bureau in Stretton Green, die persoon even beoordelen en dan kunnen ze hem weer vrolijk op straat zetten.'

'Goed.'

‘Vraag naar inspecteur Furth. Hij verwacht je.’

‘Wanneer?’

‘Pakweg vijf minuten geleden.’

Ik belde Poppy, die net de deur uit ging, om haar te zeggen dat ik wat later zou komen op onze afspraak om wat te gaan drinken. Even een klusje doen.

Als iemand dingen doet die waarschijnlijk tot ordeverstoring zullen leiden, is het soms verbazingwekkend lastig om die persoon te beoordelen: is hij gewelddadig, dronken, geestesziek, lichamelijk ziek, verward, onbegrepen, stierlijk vervelend maar onschuldig, of vormt hij, wat af en toe voorkomt, een werkelijke bedreiging? Normaal gesproken neemt de politie zulke gevallen niet erg serieus en haalt ons er alleen bij wanneer daar een bijzondere en duidelijke reden voor is. Maar een jaar geleden dook een man die was opgepakt en weer vrijgelaten, een paar uur later in de winkelstraat in de buurt op met een bijl. Tien mensen werden verwond en een van hen, een vrouw van in de tachtig, overleed een paar weken erna. Er werd een openbaar onderzoek ingesteld en vorige maand werd daar rapport van uitgebracht, met het gevolg dat we nu regelmatig door de politie gebeld worden.

Ikzelf was een aantal keren op het bureau geweest, met Francis of alleen. Grappig genoeg, al is grappig hier niet het juiste woord, verschaften we de politie in de eerste plaats een alibi, wanneer we deze meestal treurige, verwarde, stinkende mensen in een kamer op dat bureau naar ons beste vermogen beoordeelde. De volgende keer dat er iets misging, konden ze dat op ons afschuiven.

Inspecteur Furth was een aantrekkelijke man, niet veel ouder dan ik. Toen hij me begroette had hij een geamuseerde, bijna brutale blik in zijn ogen, waardoor ik even nerveus mijn kleding controleerde om te zien of er niets scheef zat. Even later merkte ik dat dat zijn gewone gezicht was, zijn masker tegenover de wereld. Hij had blond, achterovergekamd haar, en zijn kaak was zo

recht dat het leek of die met een liniaal getekend was. Zijn huid was een beetje pokdalig. Misschien had hij in zijn puberteit veel puistjes gehad.

‘Dokter Quinn,’ zei hij glimlachend, terwijl hij zijn hand uitstak. ‘Ik ben Guy. Ik ben hier nieuw.’

‘Aangenaam,’ zei ik en ik kromp even ineen in de bankschroef van zijn handdruk.

‘Ik wist niet dat je zo, eh, jong was.’

‘Sorry,’ begon ik, maar stopte abrupt. ‘Hoe oud had je me gewild?’

‘Punt voor jou,’ zei hij, nog steeds glimlachend. ‘En jij bent Katherine, oftewel Kit. Dat heb ik van dokter Hersh gehoord.’

Kit was de naam die mijn vrienden gebruikten. Ik had daar al jaren geen invloed meer op, maar toch schrok ik nog steeds een beetje als een onbekende me zo noemde, alsof hij mijn kamer was binnengelopen terwijl ik niet was aangekleed.

‘Nou, waar is hij?’

‘Kom maar mee. Wil je thee of koffie?’

‘Nee, dank je, ik heb nogal haast.’

Hij ging me voor in de kantoortuin en stopte even bij een bureau om een mok te pakken in de vorm van een rugbybal, waarvan de bovenkant was afgesneden als een eitje bij het ontbijt.

‘Mijn geluksbeker,’ zei hij, terwijl ik achter hem aan liep door een deur aan de andere kant. Hij bleef voor de verhoorkamer staan.

‘Met wie ga ik spreken?’ vroeg ik.

‘Een engerd, ene Michael Doll.’

‘En?’

‘Hij hing bij een basisschool rond.’

‘Heeft hij kinderen lastiggevallen?’

‘Niet direct.’

‘Wat doet hij hier dan?’

‘De ouders hebben een actiegroep opgericht. Ze delen foto-

kopietjes uit. Ze hebben hem in de gaten gekregen en toen is het een beetje uit de hand gelopen.’

‘Om het dan anders te zeggen: wat doe ik hier?’

Furth keek even weg. ‘Jij bent toch bekend met dit soort gevallen? Jij werkt toch op Market Hill?’

‘Soms wel, ja.’ In feite verdeel ik mijn tijd tussen Market Hill, een inrichting voor gestoorde criminelen, en de Welbeckkliniek, die hulp biedt aan goeude burgers die in nood verkeren.

‘Nou, hij is gestoord. Hij praat raar, mompelt in zichzelf. We vroegen ons af of hij schizofreen was of zoiets.’

‘Wat weten jullie van hem?’

Furth snoof even, alsof hij de stank van de man door de deur heen kon ruiken. ‘Negenentwintig jaar. Voert niet veel uit. Rijdt soms op een taxi.’

‘Is hij bekend bij de zedenpolitie?’

‘Beetje van dit, beetje van dat. Beetje exhibitionistisch.’

Ik schudde mijn hoofd. ‘Heb je dat ook wel eens, dat je dit allemaal een beetje zinloos vindt?’

‘Maar stel dat hij echt gevaarlijk is?’

‘Bedoel je: stel dat hij iemand is die in de toekomst misschien iets gewelddadigs gaat doen? Zoiets vroeg ik ook aan mijn mentor toen ik pas in de kliniek werkte. Zij antwoordde dat dat op het moment zelf waarschijnlijk niet is vast te stellen, en dat we het daar achteraf vreselijk moeilijk mee zullen hebben.’

Furths gezicht kreeg een bezorgde uitdrukking. ‘Ik heb schoften als Doll gezien nadat ze hun misdaad hadden begaan. En dan komen de advocaten altijd op de proppen met iemand die over zijn moeilijke jeugd gaat vertellen.’

Michael Doll had een dikke bos bruin, krullend haar tot op zijn schouders en zijn gezicht was broodmager met uitstekende jukbeenderen. Hij had verrassend fijne gelaatstrekken. Vooral zijn lippen hadden van een jonge vrouw kunnen zijn, met een uitgesproken welving in zijn bovenlip. Hij had een scheel oog,

zodat moeilijk te zien viel of hij naar mij keek of net langs me. Hij had de gebronsde huid van iemand die veel buiten is. Hij keek benauwd, alsof hij de muren op zich af zag komen. Zijn grote, eeltige handen waren stijf ineengestrengeld, alsof ze daarmee het trillen wilden tegenhouden.

Hij had een spijkerbroek en een grijs windjack aan, waar niets vreemds aan was, ware het niet dat hij er een dikke oranje trui onder droeg, zodat het jack bol stond. Ik zag dat hij in een ander leven, in een andere wereld misschien aantrekkelijk had kunnen zijn. Maar nu hing zijn gestoordheid als een vieze lucht om hem heen.

Toen we binnenkwamen, zat hij inderdaad snel en onverstaanbaar te brabbelen tegen een verveeld kijkende agente. Ze stond duidelijk opgelucht op en ik ging aan de tafel zitten tegenover Michael Doll en zei wie ik was. Ik haalde geen aantekenboekje te voorschijn. Dat was waarschijnlijk niet nodig.

‘Ik ga je een paar eenvoudige vragen stellen,’ zei ik.

‘Ze zitten me op m’n huid,’ mompelde Doll. ‘Ze proberen dingen uit me te krijgen.’

‘Ik kom niet praten over wat je hebt gedaan. Ik wil alleen maar weten hoe het met je gaat. Is dat goed?’

Hij keek argwanend om zich heen. ‘Dat weet ik niet. Ben jij van de politie?’

‘Nee, ik ben arts.’

Zijn ogen sperden zich open. ‘Denk je soms dat ik ziek ben? Of gek?’

‘Wat denk je zelf?’

‘Niks aan de hand met mij.’

‘Goed,’ zei ik, terwijl ik mezelf haatte om mijn betuttelende, geruststellende toon. ‘Wat is je medicatie?’ Hij keek alsof hij het niet begreep. ‘Pillen? Medicijnen?’

‘Ik slik wat voor m’n maag. Ik heb vaak pijn. Als ik wat gegeten heb.’ Hij trommelde op zijn borst.



‘Waar woon je?’

‘Ik heb een flatje, in Hackney.’

‘Woon je alleen?’

‘Ja. Is daar iets mis mee?’

‘Helemaal niet. Ik woon ook alleen.’

Doll grijnsde eventjes. Het was geen aardige grijns. ‘Heb je een vriend?’

‘En jij?’

‘Ik ben geen nicht, zeg.’

‘Ik bedoelde natuurlijk een vriendin.’

‘Jij eerst,’ zei hij nors.

Hij was best snel van begrip. Manipulatief ook. Maar niet veel gestoorder dan de anderen in de kamer.

‘Ik ben hier om dingen over jónu te weten te komen,’ zei ik.

‘Jij bent net als de rest,’ zei hij, zijn stem trillend van woede.

‘Wil je me soms dwingen om iets te zeggen?’

‘Waar zou ik je dan toe kunnen dwingen?’

‘Weet ik veel? Ik... ik...’ Hij begon te stotteren en de woorden bleven steken. Hij greep de tafel stevig vast. Een ader aan de zijkant van zijn hoofd klopte hevig.

‘Ik wil je nergens toe dwingen, Michael,’ zei ik, terwijl ik opstond. Ik keek naar Furth. ‘Ik ben klaar.’

‘En?’

‘Hij lijkt me in orde.’

Ik hoorde Doll naast me, als een radio die iemand was vergeten uit te zetten.

‘Ga je hem niet vragen wat hij bij die school deed?’

‘Waarom?’

‘Omdat hij een viezerik is, daarom,’ zei Furth, die eindelijk niet meer glimlachte. ‘Hij is een gevaar voor anderen en hij zou niet bij kinderen mogen rondhangen.’ Dat was voor mij bedoeld. Nu begon hij langs mij heen tegen Doll te praten. ‘Denk maar niet dat je nou op rozen zit, Micky. We kennen jou wel.’

Ik keek vluchtig om me heen. Dolls mond was wijd opengeperd, als een kikker of een vis. Ik draaide me om en vanaf dat moment nam ik alleen nog flitsen waar. Een kletterend geluid. Een gil. Een duw van opzij. Een scheurend gevoel aan de zijkant van mijn gezicht. Ik kon het bijna horen. Meteen daarop een warme guts langs mijn gezicht en hals. De vloer kwam op me af. Voluit tegen het linoleum. Een gewicht op me. Geschreeuw. Andere mensen om me heen. Probeerde mezelf op te duwen, maar gleed uit. Mijn hand was nat. Ik keek ernaar. Bloed. Overal bloed. Alles was rood. Ongelooflijk grote plassen, overal. Ik werd weggesleept, opgetild.

Het was een ongeluk. Ik was het ongeluk.

‘En ik zei: “Ja, ja, ik geloof zeker in God,” maar God kan de wind in de bomen zijn en de bliksem in de hemel.’ Hij leunde naar voren en wees naar me met zijn vork, de man die ik aan het eind van de avond zeker niet mee naar huis zou nemen en wiens telefoonnummer ik kwijt zou raken. ‘God kan je geweten zijn. God kan een naam zijn voor liefde. God kan de big bang zijn. “Ja,” zei ik, “ik geloof ook dat de big bang een naam kan zijn voor jouw geloof.” Zal ik je bijschenken?’

In dat stadium waren we die avond aangekomen. Zes flessen wijn met zijn achten, en we zaten nog aan het hoofdgerecht. Pappige vistaart met erwten. Poppy is een van de slechtste koks die ik ken. Ze maakt onsmakelijk kleutereten in weeshuishoeveelheden. Ik keek over de tafel naar haar. Ze had een rood gezicht. Ze was in discussie met Cathy, waarbij ze overdreven met haar armen zwaaide en over de tafel leunde. Een van haar mouwen sleepte over haar bord. Ze was bazig, nerveus, onzeker, misschien ongelukkig, altijd hartelijk: ze gaf dit etentje ter ere van mijn herstel en mijn ophanden zijnde terugkeer naar mijn werk. Ze voelde dat ik naar haar keek en draaide haar hoofd mijn kant op. Ze glimlachte, waardoor ze plotseling jong leek, zo jong als de studente die ik tien jaar geleden had ontmoet.

In kaarslicht is iedereen mooi. Gezichten om de tafel hadden een geheimzinnige gloed. Ik keek naar Seb, Poppy’s man,

die psychiater was. Onze territoria grensden aan elkaar. Dat had hij een keer gezegd. Ik had mezelf nooit gezien als iemand met een territorium, maar soms was hij net een hond die zijn erf bewaakt en blaft tegen iedereen die te dichtbij komt. Zijn scherpe, onderzoekende gelaatstreken werden verzacht door het vriendelijke, flakkerende licht. Cathy was niet meer bruin en somber, maar goud en zachtmoedig. Haar man, aan het andere eind van de tafel, was in geheimzinnige schaduwen gehuld. De man links van mij was verdeeld in lichte en donkere vlakken.

‘Ik zei tegen haar: “We hebben allemaal de behoefte om er- gens in te geloven. God kan onze dromen zijn. We hebben alle- maal dromen nodig.”’

‘Inderdaad.’ Ik schoof een vork met kabeljauw in mijn mond.

“Liefde. Wat is het leven zonder liefde?” zei ik. Ik zei...’ Hij ging harder praten en sprak nu tegen het hele gezelschap. ‘Wat is het leven zonder liefde?’

‘Op de liefde,’ zei Olive tegenover me, terwijl ze haar lege glas hief en een lachje liet horen als het gerinkel van een kapotte bel. Een lange vrouw met scherpe trekken en blauwzwart haar, dat in een spectaculaire toet op haar hoofd zat. Ik heb altijd gevonden dat ze meer op een fotomodel dan op een bejaardenverzorgster leek. Ze leunde opzij en gaf haar nieuwe geliefde een klapzoen op zijn mond, waarna hij met een verdwaasd gezicht achterover in zijn stoel ging zitten.

‘Iemand nog een stukje vistaart?’

‘Heb je een relatie?’ vroeg mijn buurman zachtjes. Hij was be- hoorlijk aangeschoten. ‘Een minnaar?’

Ik knipperde met mijn ogen en probeerde niet terug te den- ken. Op een ander feestje, in een ander leven, voordat ik bijna doodging en terugkwam als een vrouw met een litteken dat haar gezicht in tweeën deelde: Albie in de logeerkamer in het huis van een vreemde, met iemand anders. Zijn handen op haar aardbei-

enrode jurk, die de bandjes van haar schouders schuiven; haar roomkleurige borsten die onder zijn handen opbollen. Haar ogen gesloten, haar hoofd achterover, de felle lippenstift vlekkelig. Met dikke tong zei hij 'nee, nee, het mag niet', maar liet haar toch begaan, slap en passief, terwijl haar vingers hem uitkleedden. Ik stond op de overloop en staarde ernaar, niet in staat me te bewegen of iets te zeggen. Je hebt maar een beperkt aantal dingen die je tijdens seks kan doen, dacht ik toen, terwijl ik het tafereel gadesloeg. Alle handelingen die we als exclusief beschouwen, doen andere mensen ook. Zoals ze met haar duim over zijn onderlip streek. Dat doe ik ook. Toen zag Albie me en ik dacht: er zijn maar een beperkt aantal manieren om je geliefde met iemand anders te betrappen. Het leek zo banaal. Zijn mooie overhemd hing los. We hadden elkaar aangestaard, terwijl de vrouw slap tussen ons in hing. We staarden en ik kon mijn hart horen bonzen. Wat is het leven zonder liefde?

'Nee,' zei ik. 'Ik heb niemand op het ogenblik.'

Poppy tikte met haar mes tegen haar glas. Boven hoorde ik een kind gillen. Er klonk een harde dreun op het plafond boven ons. Seb fronste zijn wenkbrauwen.

'Ik wil een toast uitbrengen,' zei ze. Ze schraapte haar keel.

'Wacht, eerst de glazen bijvullen.'

'Drie maanden geleden had Kit dat vreselijke...'

Mijn buurman draaide zijn hoofd opzij en keek naar mijn gezicht. Ik legde mijn hand op het litteken, alsof zijn blik het in brand zette.

'Ze werd aangevallen door een gek.'

'Eh...' begon ik tegen te sputteren.

'Iedereen die haar in dat ziekenhuisbed heeft gezien, zoals ik, en wat die man haar had aangedaan... We waren wanhopig.' Poppy's stem was onvast door drank en emotie. Ik keek naar mijn bord; het bloed steeg naar mijn hoofd van gêne. 'Maar je mag niet alleen op het uiterlijk afgaan.' Ze werd rood van schrik en

keek me aan. ‘Ik bedoel niet... nou ja...’ Ik legde mijn hand weer tegen mijn gezicht. Dat was een gewoonte geworden, dat zelfbeschermende gebaar dat ik toen niet wist te maken. ‘Ze mag er dan zachtaardig uitzien, maar ze is een taaie, dappere vrouw. Ze is altijd een vechtjas geweest en daar zit ze dan, en maandag gaat ze weer werken. Deze avond is speciaal voor haar, en ik zou willen dat iedereen nu het glas heft om haar herstel te vieren en... nou, dat is het wel ongeveer. Ik ben nooit zo goed geweest in toespraken. Maar goed, een toast op onze lieve Kit.’

‘Op Kit,’ zeiden ze allemaal in koor. Er werd geklonken boven de restanten van de maaltijd. Glanzende gezichten, die uit elkaar vielen en weer samenvloeiden in het kaarslicht, lachten naar me. ‘Kit.’

Ik glimlachte gedwongen. Ik had hier echt geen behoefte aan en daar voelde ik me schuldig over.

‘Kom op, Kit, nou jij.’ Dat was Seb, die naar me grijnsde. Je kent zijn gezicht of zijn stem vast wel. Je hebt hem meningen horen spuien over van alles en nog wat, van seriemoordenaars tot nachtmerries van peuters tot massahysterie. Hij maakt complimenten en lacht en doet zijn uiterste best om me op mijn gemak te stellen, maar eigenlijk beschouwt hij me als een hopeloze beginneling in zijn branche. ‘Je kan niet gewoon als een lief en verlegen meisje blijven zitten. Zeg iets.’

‘Goed dan.’ Ik dacht aan Michael Doll, die met opgeheven hand door de kamer schoot. Ik zag zijn gezicht, de flikkering in zijn ogen. ‘Ik ben niet echt een vechtjas. In feite ben ik het tegendeel, ik...’ Er klonk een luid gejammer van boven, toen nog een keer.

‘Jezus christus,’ zei Poppy, die uit haar stoel overeind kwam. ‘Andere kinderen slápen om halfelf en slaan elkaar niet verrot. Momentje.’

‘Nee, ik ga wel,’ zei ik, terwijl ik mijn stoel naar achteren schoof.

‘Doe niet zo mal.’

‘Echt, ik wil het. Ik heb de kinderen al de hele avond niet gezien. Ik wil ze een nachtzoen geven.’

Ik rende haast de kamer uit. Terwijl ik de trap op liep, hoorde ik stampende voetstappen op de gang en zacht gejammer. Toen ik bij hun slaapkamer was, lagen Amy en Megan in bed, onder de dekens. Megan, die zeven is, deed net alsof ze sliep, hoewel haar oogleden trilden van de inspanning om ze dicht te houden. Amy van vijf lag op haar kussen met haar ogen wijdopen. Een fluwelen konijn met rafelige oren en kraalogen lag naast haar.

‘Hallo, dametjes,’ zei ik, terwijl ik aan Amy’s voeteneind ging zitten. In het zachte schijnsel van het nachtlampje zag ik een rode plek op haar wang.

‘Kitty,’ zei ze. Behalve Albie waren zij de enigen in mijn omgeving die me Kitty noemden. ‘Megan heeft me geslagen.’

Megan ging verontwaardigd overeind zitten. ‘Liegbeest! En zij heeft me gekrabd, kijk maar. Kijk maar naar de krab.’ Ze stak haar hand uit.

‘Ze zei dat ik stom was.’

‘Nietes.’

‘Ik kom jullie welterusten zeggen.’

Ik keek naar hen, allebei nu recht overeind in hun bed met slordige haren, schitterogen en rode wangen. Ik legde mijn hand op Amy’s voorhoofd. Het was warm en klam. Ze verspreidde een schone geur van zeep en kinderzweet. Ze had sproeten op haar neus en een scherpe kin.

‘Het is al heel laat,’ zei ik.

‘Amy heeft me wakker gemaakt,’ zei Megan.

‘Oh!’ Amy’s mond vormde een welgevormd cirkeltje van verontwaardiging.

Ik hoorde geroezemoes beneden, het geschraap van messen over porselein, iemand die lachte.

‘Hoe krijg ik jullie nou in slaap?’

‘Doet het pijn?’ Amy stak haar vinger uit en drukte die in mijn wang, zodat ik even ineenkromp.

‘Nu niet.’

‘Mama zegt dat het heel zielig is,’ zei Megan.

‘O ja?’

‘En ze zei dat Albie weg is.’ Albie had hen gekieteld, had hun lolly’s gegeven en in de kom van zijn handen geblazen om een uil na te doen.

‘Dat klopt.’

‘Krijg je dan geen baby’s?’

‘Sst, Amy, dat mag je niet zeggen.’

‘Misschien ooit een keer,’ zei ik. Ik voelde een steekje van ver-  
langen in mijn buik. ‘Maar nu nog niet. Zal ik een verhaaltje ver-  
tellen?’

‘Ja,’ zeiden ze triomfantelijk. Ze hadden me beet.

‘Een kort verhaaltje.’ Ik zocht naar iets bruikbaar. ‘Er was een meisje dat met haar twee lelijke zusjes in een huis woonde en...’

Er klonk een gemeenschappelijke kreun uit de bedden. ‘Niet dat verhaal.’

‘Doornroosje dan? De zeven geitjes? Goudhaartje?’

‘Sáái. Verzin zelf maar een verhaaltje,’ zei Megan. ‘Uit je blote hoofd.’

‘Over twee meisjes...’ hielp Amy.

‘...die Amy en Megan heetten.’

‘...en ze beleven een avontuur in een kasteel.’

‘Oké, oké. Even nadenken.’ Ik begon te vertellen, al had ik geen idee hoe het verder zou gaan. ‘Er waren eens twee meisjes, die Megan en Amy heetten. Megan was zeven en Amy was vijf. Op een dag waren ze verdwaald.’

‘Hoe dan?’

‘Ze gingen wandelen met hun papa en mama. Het was vroeg in de avond en er stak een zware storm op, met donder en blik-



sem en gierende wind. Ze schuilden in een holle boom, maar toen de regen voorbij was, waren ze helemaal alleen in het donkere bos, en ze waren verdwaald.'

'Goed,' zei Megan.

'Dus Megan zei dat ze net zo lang moesten lopen tot ze bij een huis kwamen.'

'En wat zei ik?'

'Amy zei dat ze de bramen aan de struiken om hen heen moesten eten, want dan kregen ze geen honger. Ze liepen en liepen. Ze struikelden en schaafden hun knieën. Het werd steeds donkerder en het bliksemde en grote, zwarte vogels fladderden steeds met een afschuwelijk gekrijs langs hen heen. In de struiken zagen ze ogen die naar hen gluurden. Dierenogen.'

'Panters.'

'Ik denk niet dat er panters in dat bos...'

'Panters,' zei Megan vastbesloten.

'Goed, panters dan. Plotseling zag Megan een lichtje door de bomen schijnen.'

'En ik dan?'

'Amy zag het ook. Ze liepen erheen. Toen ze bij het lichtje waren, bleek het een olielampje te zijn dat boven een houten boogdeur hing. Het was de deur van een reusachtig, vervallen huis. Het zag er eng uit, een spookachtig huis, maar ze waren inmiddels zo moe geworden en zo verkleumd en bang dat ze besloten het erop te wagen. Ze klopten op de deur, en ze hoorden het binnen echoën, als tromgeroffel.' Ik zweeg even. Ze waren nu doodstil, hun mond stond open. 'Maar niemand deed open, en er circelden steeds meer grote, zwarte vogels krijsend boven hen, totdat het een zwarte wolk van vogels was. Zwarte vogels en bliksemflitsen en donderslagen, en de takken van de bomen zwiepten in de wind. Dus Megan duwde hard tegen de deur en die zwaaide open met een piepend gekraak. Amy pakte het olielampje van de deur en samen gingen de meisjes het vervallen

huis binnen. Ze hielden elkaars hand vast en keken met grote ogen om zich heen.

Er was een gang, waar water langs de muren droop. Ze liepen erdoorheen, tot ze bij een kamer kwamen. Die was helemaal blauw geverfd, met in het midden een koude, blauwe, bruisende fontein, en een hoog, blauw plafond, en ze hoorden het geluid van golven die stuksloegen op de kust. Het was een kamer vol water, met oceanen en verre oorden, die hun het gevoel gaf dat ze nog verder van huis waren dan eerst. Dus liepen ze een eindje verder, tot ze in een andere kamer kwamen. Dat was een groene kamer, met varens en bomen in potten, die hen deed denken aan de parken waar ze graag speelden en daardoor kregen ze meer heimwee dan ooit. Dus liepen ze nog een eindje verder tot aan een derde kamer. De deur was dicht. Hij was rood geschilderd. Om de een of andere reden waren ze heel erg bang voor die kamer, nog voordat ze de deur opendeden.'

'Waarom?' zei Megan. Ze stak haar hand uit en ik pakte die stevig vast.

'Achter de rode deur was de rode kamer. Ze wisten dat er in die kamer dingen waren waar ze het allerbangst voor waren. Voor Megan waren dat andere dingen dan voor Amy. Waar ben jij het allerbangst voor, Megan?'

'Kweenie.'

'Als je ergens heel hoog bent, bijvoorbeeld?'

'Ja. En dat ik van een boot val en dan doodga. En voor het donker. En tijgers. En krokodillen.'

'Dat was er dus allemaal voor Megan in die rode kamer. En Amy?'

'Amy haat spinnen,' zei Megan opgewekt. 'Dan gaat ze gillen.'

'Ja, en giftige slangen. En vuurwerk dat in mijn haar ontploft.'

'Oké. Dus wat deden Megan en Amy toen?'

'Ze renden weg.'

'Nee, helemaal niet. Ze wilden binnen kijken. Ze wilden die

tijgers en boten en krokodillen zien.’

‘En giftige slangen.’

‘En giftige slangen. Dus ze duwden de deur open en gingen de rode kamer in, en ze keken rond en alles was rood. Het plafond was rood en de muren waren rood en de vloer was rood.’

‘Maar wat was er in die kamer?’ vroeg Megan. ‘Waar waren de krokodillen?’

Ik zweeg, omdat ik het even niet wist. Wat was er nou eigenlijk in die kamer? Over dat stuk van het verhaal had ik nog niet echt nagedacht. Ik speelde met het idee van een echte tijger, die hen allebei zou opeten.

‘Er was een knuffeltijgertje,’ zei ik. ‘En een knuffelkrokodil.’

‘En een knuffelslang.’

‘Ja, en een speelgoedbootje en er was heel lekker eten en een groot, zalig zacht bed. En de papa en mama van Megan en Amy. En zij stopten hen in bed en gaven hun een dikke zoen en toen vielen ze in slaap.’

‘Met een nachtlampje.’

‘Met een nachtlampje.’

‘Nog een verhaaltje,’ zei Megan.

Ik boog me voorover en gaf een kus op twee fronsende voorhoofdjes.

‘Volgende keer,’ zei ik, en ik liep de kamer uit.

‘Het zakte een beetje in aan het eind, vond ik.’ Ik keek verschrikt om me heen. Seb stond naar me te glimlachen. ‘Waar heb je dat vandaan? Uit de Bruno Bettelheim-bundel van verhaaltjes voor het slapengaan?’

Hij zei het lachend, maar ik gaf hem serieus antwoord. ‘Het was een droom die ik in het ziekenhuis had.’

‘Maar in die rode kamer van jou waren vast geen speelgoed en een warm bed.’

‘Nee.’

‘Wat dan?’

‘Weet ik niet,’ zei ik. Dat loog ik. Ik voelde mijn maag samenknippen als ik eraan terugdacht.

Mijn dronken vriend, die geloofde dat God de big bang was, bood later aan om me naar huis te brengen, maar ik sloeg zijn aanbod af en liep de anderhalve kilometer van het huis van Poppy en Seb naar mijn flat in Clerkenwell. De koele, vochtige wind blies in mijn gezicht, waardoor mijn litteken een beetje ging tintelen. De halvemaan dreef tussen wolkenflarden boven de oranje straatlantaarns. Ik voelde me gelukkig en treurig en een beetje aangeschoten. Ik had mijn toespraak gehouden – over vriendschap die me erdoorheen had geholpen, al die afgezaagde, ware frasen over dat het leven nu waardevoller was – en had appeltaart gegeten. Had me geëxcuseerd en was weggegaan. Nu was ik alleen. Mijn voetstappen galmden in de lege straat, waar plassen blonken en blikjes op inritten rammelden. Een kat wikkelde zich om mijn benen en verdween daarna in een duister steegje.

Thuis stond er een boodschap van mijn vader op het antwoordapparaat. ‘Hallo,’ zei hij met een klagerige stem. Hij wachtte even en zei toen: ‘Hallo? Kit? Dit is je vader.’ Dat was het.

Het was twee uur ’s nachts en ik was klaarwakker. Mijn hersens draaiden op volle toeren. Ik zette thee, zó gebeurd voor één persoon. Een zakje in een kopje en kokend water eroverheen, dan een wolkje melk. Soms eet ik staand bij de ijskast of heen en weer drentelend in de keuken. Een plakje kaas, een appel, een oudbakken broodje, een rondslingerend koekje. Sinaasappelsap uit een pak. Albie kookte altijd enorme, uitgebreide maaltijden, veel vlees en kruiden en specerijen, overkokende pannen, vreemde, misvormde kazen in de vensterbank, ontkurkte flessen wijn bij de hand, gelach dat door het huis wervelde. Ik ging op de bank zitten en dronk kleine slokjes thee. En omdat ik alleen was en in een huilerige stemming, haalde ik haar foto te voorschijn.

Ze was toen net zo oud als ik, dat wist ik, maar ze leek belachelijk jong, uit een grijs verleden. Als een kind dat ver weg is, iemand van wie je door een hek aan het eind van de tuin een glimp opvangt. Ze zat op een stukje gras met een boom erachter, en droeg een gerafelde spijkershirt en een rood T-shirt. De zon liet haar huid glanzen en bespikkelde haar blote, ronde knieën. Ze had lang, lichtbruin haar, dat achter haar oren was gestreken, op één lok na die over een oog viel. Nog even en ze zou die weer terug hebben gestopt. Ze had een zacht, rond gezicht, bezaaid met zomersproetjes, en ze had grijze ogen.

Ze leek op me, dat hoorde ik altijd van iedereen die haar had gekend: je lijkt sprekend op je moeder. Arme ziel, zeiden ze dan, en dan bedoelden ze mij, haar, ons allebei, denk ik.

Ze ging dood voordat ik oud genoeg was om mij haar te herinneren, hoewel ik vaak voorzichtig probeerde terug te kruipen in die mistige, vroegste kinderjaren, om te zien of ik haar daar kon vinden, op de verbleekte rand van het geheugen. Het enige wat ik nog had waren deze foto's en verhalen die ik over haar hoorde. Iedereen had zijn eigen versie. Ik moest afgaan op wat anderen over haar vertelden. Dus miste ik nu eigenlijk niet mijn moeder, maar het ongelooflijk lieve beeld van haar.

Omdat mijn vader de datum keurig op de achterkant had geschreven, wist ik dat ze al zwanger was, al zag je daar niets van. Haar buik was plat, maar ik zat stiekem daarbinnen, onzichtbaar, deinend. Daarom vind ik die foto zo prachtig: omdat we er samen op staan, al wist niemand anders dat. Ik en zij, met liefde in het verschiet. Ik streelde haar met mijn vinger. Haar gezicht straalde naar me. Ik moet nog steeds huilen als ik haar zie.